

ל"ג

עליון קבוץ סעד

ראש השנה תשפ"א

לראש השנה/שמואל בס (1899-1949)

בְּפֶרֶס חַגְנוֹ,
עַת הַשָּׁנָה תַחֲלֵה,
בְּרֶךְ שְׁנֵתֵנוּ:
שָׁנָה טוֹבָה, הָאֵל!
חִזַּק יְדֵנוּ
יָד כָּל בּוֹנֵה, עֲמֵל,
כַּנֶּס פְּזוּרֵינוּ
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!

תּוֹ,
חֶסֶד-אוֹר
גִּיל וְדָרוֹר—
בְּרַכַּת-דּוֹר

תּוֹ,
אֲשֶׁר-תָּם
לֵיל יוֹם
אֶךְ לְטוֹב פֶּה
נִפְקָדָה,
נִפְקָדָה, נִכְתָּבָה,
נִכְתָּבָה נָא
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה!

אֶת שְׁדוּתֵינוּ
בְּרֶךְ בְּשִׁפְעֵ-בָר.
וְעֲדָרֵינוּ
יָרְבוּ בַגֵּיא, בְּהָר.
יִמְתַּק פְּרִינּוּ
יִנְעֵם זֶה פְּרִי-הָדָר,
חֲדָשׁ יְמֵינוּ
כַּבִּימֵי עֵבֶר.

שנה טובה לכל בית סעד!

אחות תורנית:
א' ר"ה- הילרי יום טוב
ב' ר"ה- דורית רידר

שֵׁבֶת
שֵׁלֹם

שנת תשפ"א – תולדות להות

תשפ"א היא שנה רגילה חסרה:

- היא אינה מעוברת ומונה 12 חודשים.
- חודשים חשוון וכסליו – מונים רק 29 יום.
- יש בה 353 ימים ו 51 שבתות.
- שנה 5 במחזור הלבנה (של 19 שנים), שנה 13 במחזור החמה (של 28 שנים), שנה 6 במחזור השמיטה (של 7 שנים).

ראש השנה תשפ"א – תולדות להות

ראש השנה חל השנה בשבת. הפעם הקודמת שיום החג הראשון של ראש השנה חל בשבת, היה לפני עשר שנים, בראש השנה תש"ע, ובפעם הבאה יהיה זה בשנת תשפ"ד.

ומדוע השנה חל השנה ראש השנה בשבת?

נתחיל במושגים בסיסיים:

- א. "מולד זקן" - אם מולד הירח הוא לאחר השעה 12.00 בצהריים, ראש השנה יידחה ליום המחרת, היות ולא יהיה ניתן להבחין בירח החדש עוד באותו היום וכך עלולים לחשוב שבית הדין טעה.
- ב. לא אד"ו ראש – לוח השנה העברי בנוי כך שראש השנה לעולם לא יחול בימים: ראשון, רביעי ושישי. כאשר מולד הירח נופל באחד מימים אלו ראש השנה נדחה למחרת.

ראש השנה תשפ"א התברך ב 2 הדחיות:

מולד הירח בתשרי הוא ביום חמישי בשעה 14:38 ולכן הוא נדחה ליום שישי. אבל.. בגלל נוסחת לא אד"ו ראש יש לבצע דחייה נוספת לשבת.

ומדוע לא יחול ראש השנה בימים ראשון רביעי ושישי?

- א. כדי שצום יום הכיפורים לא יחול בימים שישי או ראשון וכך עלולים להיווצר 2 ימי שבתון רצופים האסורים במלאכת הבישול.
- ב. כדי למנוע מצב של הלנת המת במשך יומיים שישי-שבת או שבת-ראשון.
- ג. כדי למנוע מצב שהושענא רבה (כ"א בתשרי) יחול בשבת ויהיה אסור לחבוט ערבות.

שנה טובה-

מנחם קימלמן, קיבוץ ראש הנקרה

*למעוניינים לשאול, לשמוע או להשמיע על הנושאים עליהם אני כותב, ניתן לפנות אליי למייל: kimelmanm@walla.co.il

איפה נתפלל בראש השנה?

ערב ראש השנה תשפ"א. מדינת ישראל צועדת לקראת סגר, כדי לנסות ולצמצם את נתוני התחלואה הגואים. כשנגיף הקורונה פרץ לחיינו, בין פורים לפסח, אמרתי לעצמי 'ב"ה שאנו צריכים להתמודד עם זה בחג הפסח, חג המשפחה ממילא נמצאת במרכז. מה היינו עושים בימים הנוראים אם היינו בסגר? הנה זה הגיע. ימי הדין, ראש השנה ויום הכיפורים. ימים בהם בית הכנסת על תפילותיו וניגוניו הוא מרכיב כל כך חשוב ומרכזי. בשנים האחרונות, אלו הימים הבודדים בשנה בהם הקהילה מתכנסת כולה יחד במקום אחד ומתפללת, שרה, מתחברת פרט לפרט ואת הפרטים כולם יחד מאחדת לעמידה מול בורא עולם. החוויה המיוחדת הזו נמנעת מאיתנו השנה. אין כאן אף אחד שרוצה ברעתנו, המציאות איננה מאפשרת כינוסים כל כך גדולים במקומות סגורים.

מה בכל זאת נוכל לעשות? בשורות הבאות אציע לפתוח מוקד נוסף של תפילות בשני ימי ראש השנה. לא בדשא השכונתי ולא בבית הכנסת, אלא **סביב שולחן החג**. מנהג אכילת הסימנים בסעודת ליל ראש השנה ידוע ומוכר. אחד המרבה ואחד הממעט, כל משפחה ומשפחה לפי מסורת בית אבא ואמא. יש המסתפקים באכילת תפוח בדבש ויש ששבעים כבר אחרי אכילת הסימנים.. מקור המנהג קדום מאוד, והוא מופיע בתלמוד הבבלי (כריתות ו' ע"א):

אמר אביי... יהא רגיל איניש למיכל ריש שתא קרא (רש"י: דלעת) ורוביא (רש"י: תלתן) והני איכא דגדלי מהר ואיכא דמתקי, כרתי, סילקא ותמרי. [תרגום: אמר אביי יהיה רגיל אדם לאכול בראש השנה דלעת ותלתן, כרתי, סלק ותמרים].

כיצד אכילת דלעת, תמר או תפוח בדבש תהפוך את השנה המתחדשת עלינו לטובה יותר? כמה הסברים נאמרו ביחס למנהג זה, ונדמה כי השנה ראוי לציין את פירושו של רבי ישעיהו הלוי הורוויץ, בעל השלי"ה (שני לוחות הברית, אשכנז המאה ה-17, מסכת ראש השנה פרק נר מצוה):

הענין הוא, שאין שום רמז באכילת הפרי, רק הפרי הוא סימן, שיזכור האדם ויתעורר בתשובה, ויתפלל על הדבר הזה. רצוני לומר, כשמים רוביא על שלחנו ואכלו, אז הוא לו למזכיר שיתפלל על שירבו זכויותינו. וכשרואה כרתי, אז הוא למזכיר ורמזו שיתפלל על הכרתת שונאינו. נמצא, העיקר הוא ההתעוררות והתפילה, ולאחר שהתפלל ואוכל דבר זה, אז הוא רושם שתתקיים תפילתו.

ימי ראש השנה הם ימים של תפילות, לפרט ולכלל. גם בשנה כתקנה, התפילה לא נשארת בין כתלי בית הכנסת, אנחנו נותנים לתפילה מקום של כבוד בשולחן החג. מתפללים גם דרך האוכל. כל מאכל, ומה שהוא מזכיר לנו להתפלל עליו. היכולת להתפלל אינה מוגבלת כמובן למקום ולזמן, לכן אנחנו מנצלים גם את הסעודה כדי להתפלל בה. מנהג אכילת הסימנים, על פי הסברו של השלי"ה הביא את התפילות מהמסגרת הקהילתית (בית הכנסת) למסגרת המשפחתית (שולחן החג).

השנה, כשהמסגרת הקהילתית אינה מאפשרת, ראוי ביתר שאת להרחיב את פרק התפילות שבסעודה. אפשר לחשוב על מאכלים שונים שנוכל להתפלל בעזרתם ולבקש על עם ישראל ועל העולם כולו. כדאי מאוד לפתוח את מחזור התפילות ולהתכוון לקראת תפילות יום המחר. נבחר פיוט, נחשוב על לחן ישן או חדש ונשיר כל המשפחה יחד (בפיוטים מותר להזכיר שם ה'. אין חשש). מחזור התפילות ישמש אותנו השנה לא רק בתפילות הרשמיות אלא גם בסעודות החג, בסעודות הלילה ובסעודות היום. כך נוכל לחוות את חווית התפילות בצורה אחרת ושונה, אבל לא נוותר עליה לגמרי.

אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך! אבינו מלכנו שלח רפואה שלמה לחולי עמך!

איחולי שנה טובה וכתובה וחתומה לכל בית סעד, מתוך בריאות איתנה של הגוף והנפש ומתוך שמחת העשייה וחדוות היצירה,

דברית ערה ברז'י ביום הזיכרון לחברי הקבוצה

"הן בחושך חזיתיך". זיכרון.

לכבודם ולזכרם של אלה שנתנו לי את פס הקול של שבתות נעורי, ואת קדושתן.

יהי זכרם ברוך.

תחילת שנות השמונים, שבתות קיץ ארוכות. חום היום מתפוגג מעט ברוח הים שמגיעה צלולה ממערב. ברוב בתי החברים כבר הסתיימה "ארוחת ארבע", היא הסעודה השלישית של קיבוצניקיות, שאין להן מטבח בבית ולא למדו לבשל, אבל מפליאות באפיית עוגות יצירתיות ומושקעות. נשארה עוד שעה עד חושך. זמן "עונג שבת".

בחדר הצר שנבנה בצד רחבת בית הכנסת, האירו החלונות הגדולים מפות לבנות שנפרסו על שישה שולחנות עץ, שכבר אז היו ישנים. על תריסר ספסלים שכבר נשחקו מרוב יושבים התאספו חובבי השירה של הקיבוץ. זה היה מפגש רב גילי. נפגשו שם וותיקים וותיקות ממייסדי הקיבוץ (שאז נראו לי זקנים ממש והיום אני כבר כמעט בגילם), בני ובנות נוער, צעירים וצעירות לפני ואחרי צבא, וחצאי משפחות צעירות (זה שהצליח לשכנע את הצד השני לטייל עם הילדים הקטנים). יושבים במעורב, בלי הבדל גיל ומין. הראשונים מתרווחים, המאחרים מצטופפים ביניהם.

ההתחלה של ה"עונג" תלויה במי הגיע קודם. האחד משך לכיוון החסידי. אם השני התחיל, זה היה בקטע חזנות. שלישי אהב את הלחנים של מלבסקי. כמה מהצעירים ה"חדשנים" ניסו לייבא מאמריקה את הניגונים של קרליבך, שהיה אז בתחילת דרכו ובתמימותו, ולשכנע את הייקים והפולנים הוותיקים לשלב ברצף המוכר לפחות אחת מזמירות השבת של עדות המזרח..

לסיום עונג השבת היה טקס קבוע משלו. החסיד היה זורק מבט בגווני האדום והכתום שהתכהו בחלונות. הסנדלר היה מהנהן, והחזן הביא לסיום את השיר שהושר באותו רגע, והתחיל כמעט בלחש:

"בלבבי משכן אבנה להדר כבודו,

במשכן מזבח אשים לקרני הודו.

ולנר תמיד אקח לי את אש העקדה,

ולקורבן אקריב לו את נפשי, את נפשי היחידה."

מעולם לא הייתי מסוגלת לסיים את השיר. הוא הרטיט משהו עמוק וכבד בהשתוקקות שלי למקום טהור. הקול שלי היה מתייבש ונחנק בין הקולות הגוברים סביב ונשבעים גם עבורי את הקורבן שהציף את נשמתו. ואז, כמו בתשובה ליובש הפרטי שלי, מתוך זעקת התשוקה המדהדת את סופו של הניגון, היה החסיד מתחיל לזמזם את ניגון ההחשכה שלנו:

"הן בקודש חזיתיך לראות עוזך וכבודך.

צמאה, הו צמאה, הו כמה צמאה

צמאה לך נפשי.

כמה, הו כמה, הו כמה כמה

כמה לך בשרי."

ועוד פעם, ועוד, ועוד, כמו מנטרה נצחית, כשהלילה מעמיק סביב החדר הצר - **הן בחושך חזיתיך...**

ובמכת חשמל נדלק האור ברחבה מחוץ לדלת. מציף את המבנה הגדול של בית הכנסת.

זמן ערבית הגיע. צאת השבת. חזרה לשגרת החיים.

פְּרוּכַת חֲדָשָׁה לְבֵית הַכְּנֶסֶת

לכבוד חגי תשרי, נתפרה ונרקמה פרוכת חדשה ולבנה לארון הקודש. פרוכת זו הינה פרי עמלן של הסבתא יעל, בתה דקלה, והנכדה דבש, שעמלו עליה בשנת בת המצווה של דבש, כחלק מפרוייקט הבת מצווה שלה. במרכז הפרוכת מופיע הפסוק "שמע ישראל", פסוק מרכזי בתולדות העם היהודי. הפסוק נבחר ע"י דבש, והוא מופיע בפרשת בת המצווה שלה – פרשת "ואתחנן", כשהפסוק המופיע לפניו, מסתיים במילים: "... ארץ זבת חלב ודבש". עוד יצויין, כי הפסוק של "שמע ישראל... אחד", מתחיל באות "ש" ומסתיים באות "ד" – שהן האותיות הפותחות וחותרות את שמה של דבש.

בזכות פרוייקט זה נשאלה שאלת רב, וזכינו לשיעור מפי הרב ארי, באחד מלילות שבת, האם מותר לכתוב / לרקום על הפרוכת, את שמו המפורש של הקב"ה. את הפרוכת מעטרים חיטים ודקלים, שהם חלק מ- 7 המינים בהם נתברכה ארצנו – ארץ זבת חלב ודבש, ודבש התורה שהוא הסילאן, המופק מהתמר – פרי הדקל.

בנוסף לפרוכת, הוכן סט של מפות לבית הכנסת: מפה לבמת הקריאה בתורה, מפה לכיסוי ספר התורה בין העליות לתורה, מפה לעמוד התפילה של שליח הציבור, שבקדמת בית הכנסת, ומפה נוספת וקטנה למעמד (סטנדר) המשמש את הרב ואת נותני השיעורים, הנמצא ליד הבמה. על כל אחת ממפות אלו, נרקם פסוק, המתחיל ומסתיים בשמן של 4 סבתות רבא של דבש, ובהן גם שולבו סממנים של כל שבעת המינים בהם נתברכה ארץ ישראל בהקשר לשמן של הסבתות. כמו כן, נכתבו ומוסגרו ברכות העולה לתורה וברכת הגומל, ע"י יעל, סבתא של דבש.

ניתן להשתמש בפרוכת גם בימי ספירת העומר, משום שיש בה מוטיבים המתאימים לימי ספירת העומר. מכל דקל, שבחלק המרכזי (והמוסט בעת פתיחת הארון), יוצאים 7 ענפים, ומכל ענף 7 ענפי משנה – סה"כ 49 ענפים. ישנם 2 דקלים, ובכל דקל 25 חוטרים – 50 סה"כ. על 2 הפרוכות הנמצאות מצידו הפרוכת המרכזית - רקומות 7 שיבולים, ועל כל אחת 7 גרעיני חיטה גדולים = 7 שבועות של ספירת העומר – 49 ימים.

יהי רצון, שהשנה הבאה עלינו לטובה, תהיה שנת בריאות ועת רצון לפני בורא עולם.

שנה טובה,

משפחות דקל והיאן

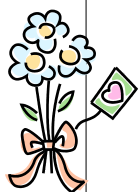
הודעת תזכורת לציבור מ113ות "נהן"

רצינו לשמח את קהילת סעד ולכן הכנו עוגיות לכולכם שחולקו בתיבות הדואר.

לכל אחד מחכה שקיק עם עוגיות, מי שטרם שם לב.. מוזמן להגיע ולקחת. העוגיות פרווה.

בברכת חג שמח!

113ות נהן

"צף טעם וצף ריח"

לפני שבועיים הכל התחיל
 זה היה במוצ"ש די רגיל
 כשמתן לפתע הכריז ואמר
 אין לי טעם וגם לא מריח שום דבר
 נתנו לו לנסות להריח מיני בשמים
 וגם לטעום משקאות שונים ומגוונים
 אבל, נאדה, שום דבר לא בסדר
 והוא נשלח אחר כבוד לחדר
 למחרת נוסעים לעשות בדיקה
 (בינתיים מתפללים ונותנים צדקה)
 ואז מגיעה האבחנה:
 יש נשא לקורונה!!
 גזרת הבידוד עלינו נוחתת
 "הנה מה טוב ומה נעים יחד לשבת..."
 ובעוד המשפחה למצב החדש מסתגלת
 מיד מתחיל מבצע "הקש בדלת":
 והנה בשבילים, בדרכים, בכבישים
 אל ביתנו צועדים חברים ושכנים
 זה עם עיתון לשבת
 זו עם צ'ופר לבן ולבת
 סירים, תבניות ופרחים, מכל הבא ליד
 רק שלרגע לא נרגיש לבד
 אז רגע לפני שאנחנו יוצאים מהבידוד
 רצינו לומר תודה על העידוד
 תודה על עזרה גדולה וקטנה
 ושתהיה לכולנו שנה טובה, מתוקה ובריאה!!

משפחת בן צמי - נצח, צור והילדים

אסנדי ויעקב פרידמן ואכל המשפחה מיל טוב לבר המצווה של הנכד
 ידידיה - בנט של רנני וצמיצד טאוקר
 איחולים למחות ולנחת!

לזכרו של חברנו מיכאל פרקש ז"ל

(שיום השלושים לפטירתו חל השבוע)

מתוך הכתבה והריאיון אתו לעלון בהעלותך תשע"ד/2014

מנהרת הזמן-

הביטו בתמונה שצולמה ב1961. חבורת האריות שלפניכם, היא נבחרת סעד האגדית בכדורעף – "אליצור סעד". הקבוצה העפילה לליגה הלאומית ב1963 ואף שיחקה במשחקים בינלאומיים. אחד מהם התקיים בסעד מול נבחרת הצבא התורכי...

יהודה שפיצר ז"ל, מיכאל פרקש ז"ל, ג'ינג'י רויך ז"ל, יקי גרוף ז"ל, אהרלה דביר (יבדל"א), יענקל גיטמן ז"ל

פרקש מספר: הגעתי מיד אחרי אהרליה דביר במסגרת 'חברת הנוער' לקיבוץ בשנת 1954. נתן קויפמן המדריך בתקופה ההיא אמר לי: "הגעת לקיבוץ של הספורט"... בימי ששי התקיימו משחקי כדור שהפכו למסורת: חברי המזכירות ובראשם אריה קרול מול שאר החברים. חיבתו של אריה קרול "הבן גוריון של קיבוץ סעד" למשחק הכדורעף, העלתה את חשיבותו לראש סדר העדיפויות..

בתקופה ההיא, משחק הכדורעף היה משחק המזוהה עם הקיבוצים. הקיבוץ הדתי השתלב בו מצוין! ובראשו נבחרת סעד. תוך תקופה קצרה נכנסנו לליגה והפכנו לקבוצה של ממש. כל הנגב הגיע לצפות בנו במוצאי שבתות-היינו הצגה הטובה באזור. יש לזכור שאז עוד לא קמה הטלוויזיה הישראלית ומכשירי הטלוויזיה היו מעבר לים. התיידדנו עם קבוצת "הפועל נגבה" שהיתה מוצלחת במיוחד ואימצנו את המאמן שלהם ז'אן הובר שהעלה אותנו לליגה הלאומית! באותה השנה "נגבה" היתה אלופת המדינה.

המשחקים נערכו תחת כיפת השמיים במקום שפופלי נמצאת היום. תחילה שחקנו על כורכר ולאחר מכן שודרגנו לאספלט.. האוהדים ישבו מסביב על ספסלים ובמשחקים מיוחדים וחגיגיים, ישבו על חבילות קש..

את החבורה שמופיעה בתמונה שלעיל, חיזקו כמחליפים הנזי ברנהרד וחורכה מוסנון. בן דודי אורי טמפלהוף היה שופט בינלאומי. כשהגיע לשפוט במשחקים בהם השתתפנו באו אליו בטענות לפרוטקציה. עובדה זו גרמה לו לעיתים לקפח אותנו..

אספר קצת על השישייה הפותחת..

יהודה שפיצר ז"ל – קראנו לו "החתול". בבסיסו היה שוער כדורגל והיתה לו תכונה מדהימה להקדים את הכדור הרבה לפני שהגיע לקרקע. הוא נלחם על כל כדור.

גינגי רויך ז"ל – היה עמוד התווך, המוראל והמרץ שדחף אותנו קדימה בעזרת קולו הרם. אופיו הגינגי היה החותמת של הקבוצה. תחבולות רבות יצאו ממוחו הקודח.. תמיד ידע לזהות את נקודות התורפה של היריב ולנצל אותן לזכותנו.

יקי גרוף ז"ל – הגיע מבית קמה כשחקן חיזוק. הוא היה שחקן נבחרת ישראל והפך אצלנו למאמן – שחקן. הוא היה המקצועי מבין כולנו.

אהרלה דביר – היה השקול מבין כולנו ונתן את היציבות שנדרשה לקבוצה. הוא שימש גם כנהגנו המסור והזהיר, ב"גיפטראק" של מרכז הקניות. נציין שנסענו אז בתנאים לא אידיאליים המזכירים יותר הובלת בעלי חיים בימינו.. אהרלה קיבל אז את ניהול הפלחה שהיה עמוד השדרה של המשק והוטל עליו עומס גדול. היתה זו הקרבה עצומה מבחינתו להשקיע בשני התחומים.

יענקל גיטמן ז"ל – היה משכמו ומעלה תרתי משמע, ואיש חזק. דרום אמריקאי בכל רמ"ח אבריו - מהיר לכעוס ונוח לרצות. היה אהוב על כולנו! היו לו "ניתור מיוחד" שהטעה את הקבוצה היריבה. ניתן על רגל אחת לימין והכה לשמאל בניגוד לציפיות.. נתן את כל הנשמה במגרש וחטף הרבה חבטות וחבלות מהאספלט.. הוא שמש גם כקפטן "אליצור" במשחקים הבינלאומיים. מיום לכתו 'בטרם עת', התחילה הירידה המוראלית ובעקבותיה הידרדרו ההישגים עד לפירוק הקבוצה.

"יהללך זר".."

על מיכאל פרקש מספרים שניים מהאוהדים השרופים – ה "סרבנים" (מכות הפתיחה) שלו, היו לאימת המתחרים. לעיתים הקבוצה צברה בזכותו למעלה מעשר נקודות ברציפות! הכדור עלה לאוויר ובמקום לנחות בקו ישר הוא עצר לפתע במעופו וניתך בעצמה ארצה מאחורי השחקנים. הניתור שלו היה לשם דבר והוא הגיע לגבהים מעוררי השתאות, למרות קומתו הנמוכה. גם בהגנה כיכב ועיתים קפץ על הקהל בכדי להציל כדור. את יענקל ז"ל החליף כקפטן "אליצור" במשחקים הבינלאומיים.

המסורת המשיכה הלאה לצעירים וביניהם: בוקי ברט, חנן רון, אפרים גולן, יענקוש זיוון, אריק רון ז"ל ועוד רבים וטובים שדבקו במסורת הבוגרים, בבחינת: **"והיו עיניך רואות את מורידך".."**

הסיפור מאחורי התמונה (ניצבים-וילך..) - פתרון

- התמונה צולמה במהלך תרגיל צבאי בתחילת שנות החמישים.
- יוסף גינזברג שהיה ידוע בכינויו "פיקו", נשא את הכלי על גבו, העומד מאחוריו ומכוון, הוא יוסף ברמן שכונה אז "קרוליק". קרוליק שגדל בארגנטינה הגיע לסעד במסגרת הגרעין ה"דרום אמריקאי". בקיבוץ הוא עבד בגן הירק וגם כחצרן ו"עגלון בית". לשם ביצוע תפקידו הוא קיבל פרדה צמודה ועגלה משוכללת שבאמצעותן התגבר על כל משימה אליה נדרש.
- כלי הנשק הוא 'פֶּזָה' - מכונת ירייה 15 מ"מ, מתוצרת צ'כיה, שקדמה ל 0.5.

יישר כח לשייע בר חי שענה ראשון, וליהודה רפפורט ולאה גיטמן שהשלימו את הפרטים החסרים!

מצפה בחיה בצללת תושייה

הדבר היה ככה :

ביום חמישי בערב, הכנתי פשטידה לשבת. הפשטידה היתה חמה, ולכן השארתי אותה על השיש במטבח. כשקמתי למחרת בבוקר, ראיתי שהפשטידה חצי אכולה. לא ידעתי את נפשי. מה זה? ביקור של עכבר?

כשפניתי לאחור, הבחנתי שרשת החלון האחורי פתוחה ברוחב של טפח. לתומי חשבתי שלא שמתי לב כשפתחתי החלון בלילה שהרשת לא סגורה ומיד סגרתי את הרשת.

יצאתי לרגע החוצה, וכשחזרתי גיליתי שהרשת שוב פתוחה. טרם הספקתי לפנות כה וכה, והנה מן השיש במטבח מזנק לו חתול שחור, קופץ על השולחן היישר אל הרשת הפתוחה, ומשם החוצה. אמרתי לעצמי, אין מנוס צריך לסגור החלון.

אחרי כמה דקות אני שומעת שוב רעשים ומה עיני רואות? – החתול עומד על אדן החלון, פותח את הרשת בכף הרגל, אך אינו יכול להיכנס מבעד לחלון הסגור. ואז.. החל ליילל בכעס על שמונעים ממנו להמשיך לאכול.

תהיתי בליבי, האם נגזר עלינו לחיות עם חלונות סגורים מפחד החתולים? ובאמת, כיצד פותרים את בעיית החתולים ההולכים ומתרבים, ומרגישים עצמם בני בית?

ברוריה אורן

הערת עורך: גם אנו חווינו חוויה דומה. במקרה שלנו מדובר בחתול אפור-לבן, ובעוגת תפוחים טרייה וריחנית.

שלום לכולם,

ימים ארוכים שאנו מחכים להחלטת ממשלת ישראל כדי להבין באיזו מתכונת נתפלל בראש השנה. ההחלטה אמנם מאפשרת תפילה בבית הכנסת למספר מוגבל של חברים, אבל דו"ח אמ"ן שפורסם השבוע קובע שהסכנה להדבקה במקומות סגורים גדולה פי כמה וכמה מהדבקה במקומות פתוחים. זמן התפילה בימי החג ארוך יחסית, והשירה המשותפת במקום סגור מחמירה אף היא את הבעיה. לכן החלטנו שלמרות החום והמסכות על הפנים ועל האף, **תתקיימנה כל התפילות במקומות פתוחים בחמישה מוקדים**, כפי שמופיע בלו"ז.

הגעה לתפילה אינה מחייבת רישום מראש (להוציא את המנין הספרדי. יש להירשם אצל יאיר אהרון), אבל יש חובה מוחלטת לעמוד בכללים הבאים:

1. עטיית מסכה על הפה והאף בכל זמן התפילה ואחריה, עד החזרה הביתה.
2. שמירת מרחק בין המתפללים הן בישיבה והן בעמידה.
3. הקפדה על שקט במהלך כל התפילה. תפילה במקום פתוח מאתגרת את שליח הציבור ואת המתפללים. כל דיבור מפריע לשמוע ומקשה על שליח הציבור.
4. ילדים שיושבים ומתפללים מוזמנים בשמחה להתפלל יחד עם המבוגרים.
5. מגרש המשחקים של הגנים יהיה סגור לילדים בזמן התפילות.
6. כל פתיחות ארון הקודש תתבצענה ע"י מתפלל אחד קבוע.

מתוך הבנה שיש שיחליטו להתפלל את תפילות החג בביתם, נקיים **תקיעת שופר** בכמה מוקדים גם בחג השני אחה"צ, **בשעה 17:00** כפי שמופיע בלו"ז.

חולים או מבודדים שלא יכולים להגיע לתפילות או לאחד מהמקומות הללו, יודיעו לשקמה או לרב ארי ואנו נדאג לסייע להם בקיום מצוות היום.

בגלל השהיה בחוץ עם מסכות, נצמצם את התפילה בדרך הבאה:

יום א' של ראש השנה (שבת)

פסוקי דזמרא – כרגיל

שחרית

'המלך'... לפני קדיש וברכו נדלג על אמירת 'שיר המעלות'

חזרת הש"ץ בשחרית – ידלג הש"ץ על הרשות ('יראתי בפצותי') ויתחיל 'זכרנו לחיים'... 'ומצמיח ישועה'. נדלג על 'מחיה' ('תאלת זו') ונתחיל 'מי כמוך אב הרחמן'... 'מחיה המתים'. נדלג ל'ימלוך ה' לעולם' ונשיר את הפיוט 'אתה הוא א-להינו בשמים ובארץ'. נדלג ונאמר את הפיוט 'אדירי איומה' (בניגון מוכר). נדלג על 'לא-ל עורך דין' ונאמר קדושה 'ובכן לך תעלה קדושה'... המשך חזרת הש"ץ כרגיל ללא שירים ובזריזות.

שיר של יום, קדיש תתקבל.

הוצאת ספר תורה (ללא י"ג מידות), קריאת התורה ללא 'מי שברך' (אפשר: 'מי שברך את האבות הוא יברך את הבנים, ונאמר אמן'), הפטרה.

נדלג על 'יקום פורקן' ונתחיל 'אשרי יושבי ביתך', הכנסת ספר תורה מבלי להאריך בשירה.

מוסף

'הנני העני ממעש' – הש"ץ יאמר רובו בשקט

קדיש ותפילת לחש

חזרת הש"ץ במוסף – נדלג על 'מגן (אפד מאז) ונתחיל 'זכרנו לחיים'... 'ומצמיח ישועה'. נדלג על 'מחיה' (תפן במכון לכס שבת) ונתחיל 'מי כמוך אב הרחמים'... 'מחיה המתים'. נדלג על 'משולשי' (אף ארח משפטיך) ונתחיל 'ימלוך ה' לעולם. נדלג על הפיוט 'מלך עליון' ונתחיל 'ובכן לך תעלה קדושה'... 'ונתנה תוקף'... קדושה...

נדלג על הפיוט 'האוחז ביד מידת משפט' ונתחיל 'ובכן תן פחדך' עד סוף התפילה. כדאי לבחור שיר אחד או שניים ששרים עם הציבור בפסוקי מלכויות, זכרונות ושופרות, ואת השאר יאמר הש"ץ בלבד ללא שירה.

יום ב' של ראש השנה (ראשון)

פסוקי דזמרא – כרגיל

שחרית

'המלך'... לפני קדיש וברכו נדלג על אמירת 'שיר המעלות'

חזרת הש"ץ בשחרית – ידלג הש"ץ על הרשות ('אתיתי לחננך') ויתחיל 'זכרנו לחיים'... 'ומצמיח ישועה'. נדלג על 'מחיה' (תמים פעלך) ונתחיל 'מי כמוך אב הרחמן'... 'מחיה המתים'. נדלג ל'ימלוך ה' לעולם' ונשיר את הפיוט 'אתה הוא א-להינו בשמים ובארץ'. נדלג ונאמר את הפיוט 'ה' מלך ה' מלך... כל שנאני שחק באמר מאדירים' (בניגון מוכר). נדלג על 'לא-ל עורך דין' ונאמר קדושה 'ובכן לך תעלה קדושה'... המשך חזרת הש"ץ כרגיל ללא שירים ובזריזות. אבינו מלכנו

שיר של יום, קדיש תתקבל.

הוצאת ספר תורה (י"ג מידות), קריאת התורה ללא 'מי שברך' (אפשר: 'מי שברך אף האבות הוא יברך את הבנים, ונאמר אמן'), הפטרה. תפילה לשלום המדינה ומי שברך לחיילי צה"ל.

תקיעת שופר – אמירת 'למנצח לבני קרח מזמור' פעם אחת.

'אשרי יושבי ביתך', הכנסת ספר תורה מבלי להאריך בשירה.

מוסף

'הנני העני ממעש' – הש"ץ יאמר רובו בשקט

קדיש ותפילת לחש

חזרת הש"ץ במוסף – נדלג על הפיוט 'האוחז ביד מידת משפט' ונתחיל 'ובכן תן פחדך' עד סוף התפילה. כדאי לבחור שיר אחד או שניים ששרים עם הציבור בפסוקי מלכויות, זכרונות ושופרות, ואת השאר יאמר הש"ץ בלבד ללא שירה.

לוח זמנים - ראש השנה ובין כסה לעשור תשפ"א

יום שישי - סליחות של ערב ראש השנה בשעה 5:20

בערב החג המקווה יהיה פתוח לטבילת גברים עד השעה 12:00 בלבד.

א ראש השנה, ליל שבת

14:00 מנחה א

18:23 הדלקת נרות

18:30 מנחה ב'

שיחה של הרב ארי לפתיחת החג (בדשא של סייפן)

18:59 ערבית

שחרית ומוסף

6:45 בדשא ליד בוקי

7:00 בדשא ליד צריף הפינג-פונג

7:30 בדשא ליד שנון

7:30 מניין ספרדי בשכונה, בחצר משפחת אהרון, **ברישום מראש**.

8:00 בדשא של סייפן

13:30 מנחה א

17:15 מנחה ב

ב ראש השנה, מוצש"ק - יום א

הדלקת נרות לא לפני 19:15

19:15 ערבית

שיעור של הרב ארי (חצי שעה) בדשא ליד צריף הפינג-פונג

שחרית, תקיעת שופר ומוסף

6:45 בדשא ליד בוקי

7:00 בדשא ליד צריף הפינג-פונג

7:30 בדשא ליד שנון

7:30 מניין ספרדי בשכונה, בחצר משפחת אהרון, **ברישום מראש**.

8:00 בדשא של סייפן

שימו לב – זמן התקיעות ישתנה בכל מניין לפי זמן תחילת התפילה!

תשליך – על מנת למנוע התקהלות, כל אחד יקיים בביתו ליד גיגית מים.

13:30 מנחה א

17:00 **תקיעות שופר נוספות לפי אזורים:**

רחבת בית הכנסת

שכונת שקד – ברחבה בין שלב ב' לשלב ג'

קרווילות ליד בית שקמה

בדשא ליד שנון

בדשא ליד בוקי

17:15 מנחה ב

17:30 שיעור – יצחק שלומי

19:16 צאת החג, תפילת ערבית.

צום גדליה, יום ב (ג' תשרי)

04:58 תחילת הצום

05:35 סליחות

06:00 שחרית א

06:45 שחרית ב

13:15 מנחה גדולה

18:10 מנחה קטנה

הרב ארי – דברי מחשבה לצום גדליה

18:56 ערבית, סוף הצום.

